

[Sigsgaard.]

rigtige steder, har vi ikke noget imod at give en støtte, der virkelig kan mærkes, men til gengæld for støtten bør det offentlige have ret til kontrol og indseende med virksomhedernes drift, og den ret burde det offentlige efter min opfattelse delegere ud til de ansatte på virksomhederne.

Der findes jo næppe noget andet område, hvor vi bevilger millionbeløb uden på en eller anden måde at sikre os, hvordan pengene bliver brugt. Jeg finder ikke, det er rimeligt, at ejere, aktionærer eller direktører alene skal lede virksomhederne og dermed også disponere over de samfundsmidler, der placeres i dem. De ansatte bør have kontrol og indfyldelse som et første skridt på vejen mod økonomisk demokrati. Det har ingen danske regeringer hidtil villet gennemføre, og det ville selvfølgelig, det kan jeg godt se, være meget forlangt, at en borgerlig regering skulle være den første, der gik ind på sådanne tanker, men mon alligevel ikke mange spørger sig selv, om ikke skandalen på bomuldsspinderierne i Vejle kunne have været undgået, hvis en effektiv lønarbejderkontrol havde forhindret ledelsen i at tilrane sig store udbytter selv i de år, hvor der intet overskud var at tage af.

Det er et gennemgående træk i lovforslagene, at de noget større virksomheder begunstiges på de mindres bekostning; det viser jo f. eks. 50.000 kr.s grænsen for investeringsfradragene. Jo større virksomheden er, jo større vil skattefordelen være, og der tales direkte i bemærkningerne om, at større, velkonsoliderede firmaer gennem støtte bør stimuleres til at investere i egnsudviklingsområder. I den forbindelse vil jeg gerne pege på — jeg tror, den radikale ordfører var inde på noget af det samme — at hvis et enkelt stort foretagende kommer til at dominere en egn, skal man være opmærksom på, at denne egn er yderst udsat og dårligt stillet, hvis en sådan virksomhed rammes af tilbagegang. Jeg tror, man må tilstræbe, at udviklingsområderne opbygges alsidigt og så store, at de i mindre grad er konjunkturfølsomme.

Jeg tror også, at lovforslagene på andre måder er for snævre. I bemærkningerne tales der om arbejdskraftens mobilitet. Forudsætningen for, at der kommer en større

mobilitet, at de, der ønsker det i det pågældende område, kan flytte til andre områder, hvor der er bedre beskæftigelsesmuligheder, er jo, at boligbyggeriet sættes i vejret i disse andre områder. Man har jo hidtil eller for nogle år siden gjort det modsatte, og det skal jeg ikke laste den nuværende regering for i og for sig, idet man har begrænset boligbyggeriet i de områder, der var inde i en kraftig udvikling, og til gengæld har ladet det være frit i de øvrige områder, bl. a. de områder man her taler om som egnsudviklingsområder. I dag er det jo sådan, at f. eks. B & W mangler arbejdskraft, og den arbejdskraft kan man jo vanskeligt få, når det er fuldstændig umuligt at få boliger. Der kunne godt tænkes at være mange i egnsudviklingsområderne, der gerne ville have beskæftigelse f. eks. på B & W eller på andre virksomheder, men ikke kan få det, og derfor er det forbløffende, at regeringen ikke for længe siden har sat det sociale boligbyggeris kvota op i stedet for at blive hængende fast i boligforligets overgrænse på de 12.000 lejligheder. Jeg har nok bemærket mig, at man nu overvejer en forøgelse på, var det 500 eller 1.000 lejligheder, men det vil være ganske utilstrækkeligt. Det er ikke almindeligt, at man ser boligbyggeriet i sammenhæng med egnsudviklingen, men jeg tror, det er nødvendigt, at man gør det for fremtiden.

I den forbindelse vil jeg gerne sige — også for at der ikke skal opstå misforståelser — at jeg er modstander af, at folk skal kunne tvinges til at flytte fra deres egn, og derfor er jeg imod det, som jeg vil kalde deportationsparagraffen i loven om arbejdsanvisning, hvorefter en arbejdsløs kan forpligtes til at tage et tilbudt arbejde, selv om arbejdspladsen måske ligger hundreder af kilometer fra hans hjem; siger han nej, får han ingen understøttelse. En sådan behandling tror jeg ikke man ville vove at byde nogen anden befolkningsgruppe.

Ud over de mere generelle ting, som jeg her har været inde på, har jeg et par bemærkninger til enkeltbestemmelser i lovforslagene. I bemærkningerne til forslag til lov om investeringsfradrag i egnsudviklingsområder nævnes, at der også skal kunne gives støtte til driftsbygninger til landbrug og skovbrug. Det tror jeg ikke er rigtigt.